
PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2016)0426

Stratégia EÚ pre mládež za obdobie 2013 – 2015

Uznesenie Európskeho parlamentu z 27. októbra 2016 o vyhodnotení stratégie EÚ pre mládež za obdobie 2013 – 2015 (2015/2351(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej články 14, 15, 21, 24 a 32,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES¹,
- so zreteľom na uznesenie Rady o pracovnom pláne Európskej únie pre mládež na roky 2016 – 2018² a uznesenie Rady z 20. mája 2014 o pracovnom pláne Európskej únie pre mládež na roky 2014 – 2015³,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí⁴,
- so zreteľom na závery Rady zo 7. – 8. februára 2013 týkajúce sa vytvorenia iniciatív na podporu zamestnanosti mladých ľudí⁵,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 27. novembra 2009 o obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018)⁶,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“)⁷,

---

¹ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50.

² Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 1.

³ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 5.

⁴ Ú. v. EÚ C 120, 26.4.2013, s. 1.

⁵ EUCO 37/13.

⁶ Ú. v. EÚ C 311, 19.12.2009, s. 1.

⁷ Ú. v. EÚ C 119, 28.5.2009, s. 2.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o programe Erasmus+ a ďalších nástrojoch na posilnenie mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy – prístup celoživotného vzdelávania¹,
- so zreteľom na Parížsku deklaráciu o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania, ktorú 17. marca 2015 prijali ministri školstva krajín EÚ na neformálnom zasadnutí v Paríži,
- so zreteľom na spoločnú správu Rady a Komisie za rok 2015 o vykonávaní obnoveného rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018), ktorú prijala Rada 23. novembra 2015,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. septembra 2015 s názvom Návrh spoločnej správy Rady a Komisie za rok 2015 o vykonávaní obnoveného rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018) (COM(2015)0429) a na sprievodné pracovné dokumenty útvarov Komisie k oznámeniu Komisie s názvami Výsledky otvorenej metódy koordinácie v oblasti mládeže s osobitným zameraním na druhý cyklus (2013 – 2015) (SWD(2015)0168) a Situácia mladých ľudí v EÚ (SWD(2015)0169),
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. augusta 2015 s názvom Návrh spoločnej správy Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET2020) – Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (COM(2015)0408),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom EURÓPA 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),
- so zreteľom na svoje uznesenia z 11. septembra 2013 k vykonávaniu stratégie EÚ pre mládež na obdobie 2010 – 2012² a z 18. mája 2010 o stratégii EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže³,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o získavaní vedomostí o EÚ v škole⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. septembra 2015 o podpore podnikania mladých ľudí prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. apríla 2015 o opatreniach nadväzujúcich na vykonávanie bolonského procesu⁶,

---

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0107.

² Ú. v. EÚ C 93, 9.3.2016, s. 61.

³ Ú. v. EÚ C 161 E, 31.5.2011, s. 21.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2016)0106.

⁵ Prijaté texty, P8_TA(2015)0292.

⁶ Ú. v. EÚ C 346, 21.9.2016, s. 2.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2016 o úlohe medzikultúrneho dialógu, kultúrnej rozmanitosti a vzdelávania pri propagovaní základných hodnôt EÚ¹,
  - so zreteľom na tieňovú správu o politike v oblasti mládeže uverejnenú Európskym fórom mládeže,
  - so zreteľom na odporúčanie Rady z 10. marca 2014 o rámci kvality pre stáže,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a stanoviská Výboru pre kontrolu rozpočtu a Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A8-0250/2016),
- A. keďže mladí ľudia by sa mali aktívne zapájať do plánovania, vytvárania, vykonávania, monitorovania a hodnotenia všetkých politík v oblasti mládeže;
  - B. keďže mladým ľuďom treba pomáhať a posilňovať ich postavenie pri riešení mimoriadne závažných problémov, pred ktorými v súčasnosti stoja, a pri prekonávaní prekážok, ktorým budú čeliť v budúcnosti, prostredníctvom zodpovedajúcejších, účinnejších a lepšie koordinovaných politík v oblasti mládeže a cieleného využívania hospodárskych politík, politík zamestnanosti a sociálnych politík na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ;
  - C. keďže je potrebné posilniť začleňovanie politiky v oblasti mládeže, medziodvetvovú spoluprácu, sociálne opatrenia v rámci EÚ a súčinnosť medzi európskou stratégiou pre mládež a inými európskymi stratégiami, ako sú napríklad tie, ktoré sa zameriavajú na vzdelávanie, odbornú prípravu, zdravie a zamestnanosť, s cieľom zaručiť, že pri súčasnej i budúcej tvorbe politík sa budú účinne riešiť situácie a potreby mladých ľudí, ktorí sa musia vyrovnávať so závažnými ekonomickými a sociálnymi problémami a problémami v oblasti zamestnanosti, a keďže v tejto súvislosti má zapojenie mládežníckych organizácií do tvorby politík rozhodujúci význam;
  - D. keďže v oblasti mládeže sa uplatňuje otvorená metóda koordinácie, ktorá čerpá inšpiráciu z európskej spolupráce v oblasti zamestnanosti;
  - E. keďže jedným z cieľov stanovených v rámci programu Erasmus+ ako celku je prispieť k dosiahnutiu obnoveného rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018); keďže v tejto súvislosti treba zabezpečiť prístup mládežníckych organizácií k projektovým grantom v rámci obnoveného programu Erasmus+, ako aj odstraňovanie prekážok pre oprávnenosť malých projektov;
  - F. keďže stratégia EÚ pre mládež (2010 – 2018) zahŕňa osem hlavných oblastí činností, v ktorých by sa mali podniknúť kroky – vzdelávanie a odborná príprava, zamestnanosť a podnikanie, zdravie a pohoda, účasť, dobrovoľnícke činnosti, sociálne začlenenie, mládež a svet, ako aj tvorivosť a kultúra;
  - G. keďže v rámci tretieho a zároveň posledného trojročného cyklu stratégie EÚ pre mládež (2010 – 2018) bude prioritou sociálne začlenenie všetkých mladých ľudí, najmä tých zo znevýhodnených pomerov, výraznejšia účasť na demokratickom a občianskom živote a jednoduchší prechod na trh práce;

---

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0005.

- H. keďže v stratégii EÚ pre mládež (2010 – 2018) sa kladie dôraz na potrebu nepretržitého štruktúrovaného dialógu medzi tými, ktorí prijímajú rozhodnutia, a mladými ľuďmi a mládežníckymi organizáciami; poukazuje však na to, že 57 % mládežníckych organizácií v EÚ sa domnieva, že pri formulovaní politík v oblasti mládeže sa odborné znalosti mladých ľudí neberú do úvahy;
- I. keďže politika v oblasti mládeže by mala byť založená na právach a podporovať rozvoj všetkých mladých ľudí, pričom musí zabezpečiť rešpektovanie práv a využívanie potenciálu mladých ľudí a zabrániť stigmatizácii osobitných skupín;
- J. keďže je dôležité zdôrazniť, že mladí ľudia sa politicky angažujú v mnohých ohľadoch, ale ich účasť na voľbách klesá;
- K. keďže je dôležité zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia mali prístup ku kvalitnému formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a odbornej príprave, pretože dnešná európska mládež v mnohých členských štátoch sa stretáva s vysokou mierou nezamestnanosti, nestabilnými pracovnými miestami a zvýšeným rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia, a najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia, mladí ľudia, ktorí nie sú zamestnaní ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), a mládež s osobitnými potrebami, zo znevýhodnených sociálno-ekonomických pomerov, ako sú etnické menšiny, utečenci, migranti a žiadatelia o azyl, v prípade ktorých je pravdepodobnejšie, že budú nezamestnaní a marginalizovaní;
- L. keďže treba pokračovať v úsilí o to, aby sa zvýšila účasť mladých žien na trhu práce, najmä žien po materskej dovolenke a osamelých matiek, ako aj účasť mladých migrantov, mladých ľudí s predčasne ukončenou školskou dochádzkou, s nízkou kvalifikáciou alebo so zdravotným postihnutím a všetkých mladých ľudí, ktorým hrozí diskriminácia;
- M. keďže vzdelávanie a odborná príprava môžu prispieť k boju proti sociálnemu odcudzeniu, marginalizácii a radikalizácii mladých ľudí a k riešeniu nezamestnanosti mládeže i zvyšovaniu jej informovanosti o dôležitosti základných hodnôt, na ktorých stojí EÚ; keďže medzikultúrne a medzináboženské prístupy majú zásadný význam pre budovanie vzájomného rešpektu a začleňovanie mladých ľudí do vzdelávania a spoločenského života i pre boj proti predsudkom a neznášanlivosti;
- N. keďže šport vzhľadom na svoju špecifickú povahu a prínos k sociálnemu začleneniu znevýhodnených mladých ľudí, najmä utečencov a migrantov, prispieva k prekonaniu xenofóbie a rasizmu;
- O. keďže mladí ľudia predstavujú budúcnosť a treba ich vnímať ako zdroj s obrovským potenciálom pre budúcnosť európskych spoločností;
- P. keďže je mimoriadne dôležité začleniť do politík v oblasti mládeže rodové hľadisko zohľadňujúce špecifické okolnosti a výzvy, ktorým čelia mladé ženy a dievčatá, a to vo všetkých fázach procesu tvorby politiky; keďže do politiky v oblasti mládeže musia byť začlenené osobitné rodovo citlivé opatrenia, a to v súvislosti s otázkami, ako sú boj proti násiliu páchanému na ženách a dievčatách, vzdelávanie týkajúce sa sexuality a vzťahov a vzdelávanie v oblasti rodovej rovnosti;
- Q. keďže pri navrhovaní a vykonávaní politík v oblasti mládeže treba tiež venovať

osobitnú pozornosť potrebám mladých ľudí trpiacich viacnásobnou diskrimináciou vrátane mladých ľudí so zdravotným postihnutím alebo s duševnými poruchami a mladých ľudí identifikujúcich sa ako LGBTI;

- R. keďže sociálne začlenenie a sociálna mobilita musia byť hlavnými prioritami stratégie EÚ pre mládež, a preto ju treba konkrétne zamerať na mladých ľudí v zraniteľných skupinách, ako sú mladí ľudia žijúci v chudobe a sociálnom vylúčení, mladí ľudia z izolovaných vidieckych oblastí alebo z marginalizovaných spoločností, ako sú etnické menšiny či utečenci a žiadatelia o azyl;

Všeobecné odporúčania

1. víta správu EÚ o mládeži z 15. septembra 2015 založenú na oznámení Komisie o vykonávaní obnoveného rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018), ktorá obsahuje hlavné výsledky posledného trojročného cyklu stratégie EÚ pre mládež a navrhuje priority pre ďalší cyklus (COM(2015)0429); odporúča, aby orgány EÚ a vnútroštátne, regionálne a miestne orgány zabezpečili, že rôzne programy na úrovni EÚ, ktoré sa zaoberajú politikami v oblasti mládeže, budú vhodne oznamované, vykonávané a koordinované s cieľom reagovať na nové potreby, pokiaľ ide o budúce spoločenské a vzdelávacie výzvy;
2. vníma otvorenú metódu koordinácie ako primeraný, no stále nepostačujúci prostriedok na vypracovanie politik oblasti mládeže, ktorý musia doplniť ďalšie opatrenia; pripomína svoju výzvu na užšiu spoluprácu a výmenu najlepších postupov v otázkach týkajúcich sa mládeže na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ; naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa dohodli na jasných ukazovateľoch a referenčných hodnotách s cieľom umožniť monitorovanie dosiahnutého pokroku;
3. zdôrazňuje, že začlenenie mladých ľudí so zdravotným postihnutím do zamestnania je nevyhnutné na to, aby mohli viesť nezávislý život a byť plne integrovaní do spoločnosti ako aktívni účastníci a skutoční prispievatelia;
4. zdôrazňuje význam štruktúrovaného dialógu ako prostriedku na zapojenie mladých ľudí, a to tých, ktorí sú členmi mládežníckych organizácií, aj tých, ktorí nimi nie sú; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu zvýšiť a zlepšiť dosah, viditeľnosť a kvalitu procesu, pričom osobitnú pozornosť treba venovať zapojeniu zraniteľných a marginalizovaných skupín, s cieľom účinnejšie rozvíjať, vykonávať a hodnotiť politiky v oblasti mládeže na všetkých úrovniach a posilniť aktívne občianstvo u mladých ľudí; vyzýva na posilnenie štruktúrovaného dialógu ako kvalitného participatívneho nástroja pre mladých ľudí v rámci ďalšej spolupráce v oblasti mládeže;
5. berie na vedomie vplyv druhého cyklu stratégie EÚ pre mládež (2013 – 2015), pokiaľ ide o zdôraznenie významu prispôsobivého prístupu k politike v oblasti mládeže spolu s medzisektorovým a viacúrovňovým zapojením; v tejto súvislosti oceňuje štruktúrovaný dialóg s mládežníckymi organizáciami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave a k zamestnaniu pre mladých ľudí; pripomína osem oblastí činnosti, ktoré presadzuje stratégia EÚ pre mládež;
6. zdôrazňuje význam stratégie EÚ pre mládež vzhľadom na znepokojivo vysokú mieru nezamestnanosti mladých ľudí, vysoký a veľmi rozdielny percentuálny podiel NEET a výzvy spojené s chudobou mladých ľudí a ich sociálnym vylúčením v EÚ; zdôrazňuje,

že ďalší cyklus (2016 – 2018) by mal prispieť k dvom cieľom stratégie EÚ pre mládež prostredníctvom identifikovania a riešenia príčin nezamestnanosti mládeže, ako je napríklad predčasné ukončenie školskej dochádzky, prostredníctvom podpory podnikania mladých ľudí, investícií do vzdelávania, sťaží, učňovskej prípravy a odborného vzdelávania v oblasti zručností odrážajúcich príležitosti na trhu práce, potreby a vývoj, ako aj uľahčením prechodu na trh práce pomocou opatrení zabezpečujúcich lepšiu koordináciu programov vzdelávania, politiky zamestnanosti a požiadaviek trhu práce; poukazuje na to, že treba podporovať aktérov na trhu práce v ich snahe o uplatňovanie systému záruky pre mladých ľudí, aby sa zabezpečilo, že mladí ľudia si najneskôr štyri mesiace po ukončení školskej dochádzky budú nájdu zamestnanie, alebo budú pokračovať vo vzdelávaní, prípadne sa začnú venovať odbornej (rekvalifikačnej) príprave;

7. zdôrazňuje, že účinná realizácia stratégie EÚ pre mládež by mala byť úzko spojená s dosiahnutím hlavných cieľov stratégie Európa 2020, a to najmä zabezpečiť 75 % zamestnanosť populácie vo veku od 20 do 64 rokov a vymanenie čo najväčšieho počtu mladých ľudí z chudoby a sociálneho vylúčenia; berie na vedomie, že hoci od roku 2013 došlo v niektorých členských štátoch k poklesu, naďalej panuje skutočné znepokojenie nad tým, že nezamestnanosť mladých ľudí zostáva takmer dvakrát vyššia ako celková miera nezamestnanosti, keďže nezamestnaných je stále približne 8 miliónov mladých Európanov; zdôrazňuje preto, že je dôležité zaoberať sa geografickým nesúladom medzi ponukou pracovných miest a dopytom, a to v rámci členských štátov i medzi nimi, prostredníctvom zmien na Európskom portáli pre pracovnú mobilitu (EURES) s cieľom zlepšiť príležitosti na zamestnávanie mladých ľudí a dosiahnuť väčšiu sociálnu súdržnosť;
8. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby ďalší cyklus stratégie EÚ pre mládež zaradil do svojich cieľov mladých utečencov a žiadateľov o azyl a aby im zabezpečoval rovnaké a nediskriminačné zaobchádzanie, prístup k vzdelávaniu, odbornej príprave a zamestnaniu i sociálne začlenenie, a tým im pomáhal vytvoriť si identitu v hostiteľských krajinách a plne využívať svoj talent a potenciál, ako aj vyhnúť sa marginalizácii a rozčarovaniu;
9. vyjadruje znepokojenie nad únikom mozgov a s tým súvisiacimi rizikami pre niektoré členské štáty, najmä tie, ktoré čelia ťažkostiam a prebiehajú v nich programy úprav a v ktorých rozsiahla nezamestnanosť núti čoraz viac absolventov vysokých škôl k odchodu do zahraničia, čím príslušné krajiny prichádzajú o najcennejšie a najproduktívnejšie ľudské zdroje;
10. zdôrazňuje potenciál nových technológií pri nadväzovaní vzťahov s mladými ľuďmi a vyzýva EÚ a členské štáty, aby využívali tieto technológie na posilnenie dialógu s mladými ľuďmi a ich schopnosti zúčastňovať sa na fungovaní spoločnosti;
11. zdôrazňuje význam zapojenia mladých ľudí a mládežníckych organizácií do vytvárania priorít a vypracúvania nového rámca EÚ pre spoluprácu v oblasti mládeže po roku 2018;
12. odporúča členským štátom a EÚ, aby vykonali hodnotenie vplyvu politík, ktoré sú zamerané na mladých ľudí
13. považuje výmenu najlepších postupov, tvorbu politík založenú na dôkazoch, skupiny

expertov, činnosti partnerského učenia a hodnotenia za dôležité nástroje medziodvetvovej spolupráce zameranej na výsledky, ktorej cieľom je podpora mladých ľudí; zdôrazňuje význam šírenia výsledkov týchto činností s cieľom maximalizovať ich vplyv;

14. zdôrazňuje dôležitosť medziodvetvovej spolupráce na všetkých úrovniach, najmä medzi rôznymi stratégiami EÚ, ktoré sa týkajú mladých ľudí (súčasná a budúca stratégia EÚ v oblasti mládeže, vzdelávania a odbornej prípravy, zdravia, zamestnanosti atď.);
15. zdôrazňuje význam a potrebu posilnenia a ďalšieho rozvoja stratégií a iniciatív zameraných na predchádzanie násilí a šikanovaniu na školách;
16. zdôrazňuje význam kvalitnej spolupráce zameranej na potreby jednotlivých detí alebo mladých ľudí, a to aj medzi rodinami, náboženskými komunitami a školami, miestnymi spoločenstvami, mládežníckymi organizáciami, pracovníkmi s mládežou a formálnym, neformálnym alebo informálnym vzdelávaním, čo sa týka vedenia mladých ľudí k úplnému začleneniu do spoločnosti a pomoci pri tomto začleňovaní prostredníctvom zaistenia bezpečného prostredia na rast a učenie;
17. navrhuje zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do politiky v oblasti mládeže, predovšetkým v tých členských štátoch, v ktorých majú v tejto oblasti právomoci;
18. zdôrazňuje význam podpory zdravého životného štýlu s cieľom predchádzať chorobám a domnieva sa, že je nevyhnutné poskytovať mladým ľuďom správne informácie a pomoc v súvislosti s vážnymi psychickými zdravotnými problémami, ako je konzumácia tabaku a alkoholu a užívanie drog a drogová závislosť;
19. pripomína význam začlenenia medzigeneračného rozmeru do politik v oblasti mládeže a potrebu nadviazať lepší dialóg medzi rôznymi generáciami;
20. zdôrazňuje, že je dôležité riešiť chudobu mládeže zo sociálno-hospodárskeho znevýhodneného prostredia, mladých ľudí s nezamestnanými rodičmi a tých, ktorí sa nedokázali vymaniť zo sociálno-hospodárskeho cyklu ich rodiny;
21. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili účinnú odbornú prípravu v štátnom jazyku v súlade so zásadami viacjazyčnosti a nediskriminácie a na základe vnútroštátnych právnych predpisov a európskych zásad a aby zvýšili podporu pre vzdelávacie inštitúcie, ktoré vyučujú v materinskom jazyku národnostných alebo jazykových menšín;
22. pripomína hlavný cieľ stratégie Európa 2020, a sice že podiel osôb, ktoré predčasne ukončia vzdelávanie a odbornú prípravu, by mal byť nižší ako 10 %; zdôrazňuje, že je potrebné bojovať proti predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky, ktoré je faktorom prispievajúcim k nezamestnanosti, prostredníctvom dialógu medzi sektorom vzdelávania, verejnými službami zamestnanosti a sociálnymi partnermi, identifikovaním nedostatkov školského systému a spoločnosti, podporovaním študentov pri hľadaní vlastných metód učenia, zavádzaním relevantných a pútavých učebných plánov, zavedením spoľahlivého a dobre vyvinutého personalizovaného systému usmernení s kvalitnými službami v oblasti poradenstva a pomoci pri výbere povolania pre všetkých študentov, najmä pri prvých náznakoch predčasného ukončenia štúdia, primeraným informovaním študentov o budúcich príležitostiach na trhu práce a

možnostiach kariéry vrátane pracovných miest v oblasti techniky a remesiel, poskytovaním vzdelávania v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky a duálneho vzdelávania, zaistením kvalitnej učňovskej prípravy, stáží a odborných stáží, ako aj tým, že sa študentom poskytne druhá šanca vo forme odborného vzdelávania;

23. vyzýva členské štáty, aby predložili správy podložené faktami a dôkazmi o sociálnej situácii a životných podmienkach mladých ľudí a aby vypracovali národné akčné plány a dôsledne ich vykonávali;
24. zdôrazňuje, že základom dosiahnutia cieľov stratégie EÚ pre mládež by mala byť podpora väčšieho počtu a rovnakých príležitostí pre všetkých mladých ľudí, presadzovanie sociálneho začlenenia, rodovej rovnosti a solidarity a boj proti všetkým formám diskriminácie mladých ľudí, najmä na základe rodu, rasového alebo etnického pôvodu či zdravotného postihnutia;
25. poznamenáva, že politiky a národné stratégie v oblasti mládeže treba vypracovať s mladými ľuďmi a pre nich;
26. osobitne víta užitočnosť rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018), ktorý zlepšuje spoluprácu medzi členskými štátmi a Európskou úniou a pre mladých ľudí otvára a rozvíja príležitosti a výhody vyplývajúce z projektu európskej integrácie, a žiada preto Komisiu, aby rámec zachovala a rozvíjala aj po roku 2018;
27. vyzýva členské štáty, aby vytvorili vzdelávacie štruktúry potrebné na začlenenie mladých utečencov, čo im umožní naučiť sa jazyk krajiny, v ktorej získali azyl, ukončiť počiatočnú odbornú prípravu alebo zvýšiť nadobudnuté zručnosti na európsku úroveň s cieľom uľahčiť ich začlenenie do trhu práce a európskej spoločnosti;
28. požaduje ciele opatrenia zamerané na osoby s predčasne ukončenou školskou dochádzkou, ktoré potrebujú poradenstvo, vyučenie a odbornú prípravu, a účinný systém v rámci vzdelávania v ranom detstve, pomocou ktorého sa zistia tí, ktorým hrozí, že sa z nich stanú osoby s predčasne ukončenou školskou dochádzkou alebo NEET, a to s cieľom pomáhať im už v ranom veku a vymaniť ich z tohto znevýhodnenia;
29. nabáda členské štáty, aby zapracovali zásadu solidarity medzi generáciami do svojich dôchodkových politík a zohľadnili súčasný a budúci vplyv týchto politík na mladých ľudí;
30. víta svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o získavaní vedomostí o EÚ v škole a v súlade s tým vyzýva členské štáty, aby cestou formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania podporovali rozširovanie poznatkov o EÚ, pričom sa budú zameriavať najmä na spoluprácu poskytovateľov formálneho a neformálneho/informálneho vzdelávania, čo možno dosiahnuť v rámci kontinuálnej stratégie EÚ pre mládež;
31. vyzýva členské štáty, aby výraznejšie zapájali nezávislé organizácie do procesu vykonávania, najmä na miestnej úrovni, a zlepšili koordináciu medzi existujúcimi postupmi v stratégii na obdobie po roku 2018 (napr. zapojením do výborov starostlivosti o mládež výborov v celej EÚ atď.), aby sa stratégia EÚ pre mládež mohla aj naďalej využívať;
32. zdôrazňuje potrebu poskytnúť mladým ľuďom solídne znalosti a vedomosti o EÚ, a to

aj prostredníctvom vzdelávania o základných hodnotách EÚ, riadení a rozhodovacích procesoch v EÚ, čím by im umožnili zapojiť sa do kľúčových úvah o EÚ a stať sa zodpovednými a aktívnymi občanmi Európy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili svoje úsilie o podporu rozmeru EÚ vo vzdelávaní s cieľom pripraviť študentov na život a prácu v čoraz komplexnejšej a integrovanejšej Únii, ktorú môžu a majú formovať;

Zamestnanosť a vzdelávanie

33. vyzýva členské štáty, aby čo najlepšie využili dostupné politiky EÚ a vnútroštátne politiky a finančné rámce s cieľom podporiť primerané investovanie do mladých ľudí a vytváranie kvalitných a istých pracovných miest; trvá na tom, aby sa na všetkých úrovniach realizovali programy mobility, ktoré vedú k zlepšovaniu zručností a kompetencií mladých ľudí, vďaka čomu získavajú sebadôveru a podnecuje sa ich zvedavosť a záujem o iné spôsoby učenia i zapojenie sa do spoločnosti; dôrazne odporúča uznávanie a hodnotenie týchto zručností posilnených prostredníctvom mobility; vyzýva EÚ a členské štáty na zabezpečenie toho, aby mladí ľudia mali lepší prístup k informáciám o všetkých programoch a iniciatívach, z ktorých môžu mať prospech;
34. naliehavo vyzýva členské štáty, aby v plnej miere vykonávali program Erasmus+, najmä jeho časť venovanú učňovskej príprave, a tak podporovali a ďalej posilňovali cezhraničnú odbornú prípravu a kariéru, ako aj pracovnú mobilitu mladých ľudí a poskytovali im zručnosti a kompetencie pre život vrátane jazykových zručností a zároveň rozšírili aj ich príležitosti a možnosti zúčastniť sa na trhu práce aj na živote spoločnosti, a to bez ohľadu na ich akademické kvalifikácie, zručnosti alebo úroveň vzdelania; vyjadruje znepokojenie nad tým, že mobilita učňov doteraz nedosiahla požadovanú úroveň, a vyzýva Komisiu, členské štáty, podniky a školy, aby našli spôsoby, ako prekonať zostávajúce prekážky mobility učňov; zdôrazňuje význam podpory mladých ľudí – s ohľadom na faktor veku a ich často nestabilnú finančnú situáciu – v ich plánoch týkajúcich sa mobility, a to aj prostredníctvom odstránenia určitých nepriamych obmedzení mobility, ako sú ťažkosti s ubytovaním a s dopravou;
35. vyzýva na zlepšenie príležitostí pre študentov absolvujúcich odborné vzdelávanie a prípravu zúčastňovať sa na odborných stážach v susedných krajinách, a to s cieľom podporiť lepšie porozumenie pre pracovné a vzdelávacie postupy iných členských štátov, napríklad financovaním cestovných nákladov študentov, ktorí pritom zostanú bývať vo svojej domovskej krajine; pripomína, že mobilita v odbornej príprave predstavuje zásadnú výhodu pri vstupe na trh práce, ale aj pokiaľ ide o porozumenie európskemu projektu a angažovanie sa v ňom prostredníctvom vlastných skúseností; zdôrazňuje význam zavedenia európskeho rámca na podporu mobility v rámci učňovskej prípravy a odborného vzdelávania; okrem toho vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využili sieť EURES na podporu pracovnej mobility mládeže v rámci EÚ vrátane mobility v oblasti učňovskej prípravy;
36. poukazuje na dôležitosť výučby a nadobúdania všeobecných základných zručností, ako sú IKT, matematika, kritické myslenie, cudzie jazyky, mobilita atď., ktoré umožnia mladým ľuďom ľahko sa prispôsobiť meniacemu sa sociálnemu a hospodárskemu prostrediu;
37. vyzýva Komisiu a členské štáty na posilnenie odbornej prípravy v oblasti IKT s cieľom

poskytnúť všetkým mladým ľuďom príslušné elektronické zručnosti užitočné pre trh práce, napríklad pomocou prerozdelenia finančných prostriedkov v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí;

38. opakuje, že informačné a komunikačné technológie (IKT) zohrávajú dôležitú úlohu v súvislosti s osobným a profesionálnym rozvojom mladých ľudí, a uznáva ich potenciál posilňovať postavenie mladých ľudí tým, že ich spájajú v reakcii na sociálne problémy, ako aj tým, že im umožňujú spojiť sa i napriek geografickým, spoločenským, náboženským, rodovým a hospodárskym prekážkam; vyzýva preto členské štáty, aby prijali opatrenia na zabezpečenie toho, že všetci mladí ľudia budú mať aktuálne zručnosti a kompetencie v oblasti IKT;
39. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pokračovali v programoch zameraných na mládež a vzdelávanie, ktoré posilňujú postavenie mladých žien a dievčat a uľahčujú im vstup do odvetví, v ktorých tradične dominujú muži a v ktorých sú nedostatočne zastúpené, ako je podnikanie, IKT a veda, technológia, inžinierstvo a matematika (STEM);
40. pripomína obrovský potenciál synergií medzi odvetviami STEM a IKT a oblasťami umenia a dizajnu a tvorivým priemyslom, čím sa STEM mení na STEAM (veda, technológia, inžinierstvo, umenie, matematika), a vyzdvihuje potenciál týchto synergií pritiahnúť do oblastí STEM viac mladých ľudí, najmä žien a dievčat;
41. vyzýva členské štáty, aby podnecovali ženy k odbornej príprave a kariére v sektoroch, kde sú nedostatočne zastúpené, ako je napríklad STEM a informačné technológie;
42. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby mladí ľudia mali možnosť získať aspoň základné digitálne zručnosti a nadobudnúť znalosti a vedomosti o médiách s cieľom pracovať, študovať a aktívne sa zapájať do života modernej spoločnosti;
43. poznamenáva, že aj keď mladí ľudia zvládnu skutočnú výzvu spočívajúcu v nájdení si zamestnania, v mnohých členských štátoch to nevyhnutne neznamená, že si zabezpečia prostriedky na život nad hranicou chudoby;
44. vyzýva na pokračovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí; požaduje, aby sa navrhli následné úpravy predpisov a zdrojov s cieľom prekonať existujúce prekážky pri jej vykonávaní do konca súčasného finančného rámca;
45. vyzýva na lepšiu koordináciu na všetkých úrovniach medzi učebnými plánmi vo vzdelávaní a odbornej príprave a potrebami meniacich sa trhov práce; požaduje, aby sa vytvorili kampane na poskytovanie informácií, zvyšovanie povedomia a posilňovanie programov mobility vo všetkých všeobecných a odborných vzdelávacích zariadeniach v EÚ v záujme splnenia politických cieľov hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti EÚ a vzhľadom na pretrvávajúce nerovnosti medzi mestskými, prímestskými a vidieckymi oblasťami; zdôrazňuje však, že je dôležité zachovať hodnotu znalostí a snažiť sa zabezpečiť plne všestranné vzdelávanie a pevné akademické zázemie; nabáda na posilnenie dialógu a spolupráce medzi podnikmi a univerzitami s cieľom vytvárať vzdelávacie programy, vďaka ktorým mladí ľudia získajú potrebný súbor zručností, vedomostí a kompetencií; vyzýva v tejto súvislosti na užšiu spoluprácu medzi vzdelávacími inštitúciami, podnikmi, najmä MSP, a službami zamestnanosti; navrhuje, aby si v tomto smere členské štáty navzájom vymieňali najlepšie postupy;

46. zdôrazňuje skutočnosť, že holistický a inkluzívny vzdelávací prístup je nevyhnutný na to, aby sa všetci študenti cítili vítaní a začlenení a aby mali pocit, že môžu rozhodovať o vlastnom vzdelaní; poukazuje na to, že problém v podobe študentov, ktorí opúšťajú školu bez kvalifikácie, je jednou z najväčších výziev pre naše spoločnosti, pretože vedie k sociálnemu vylúčeniu, a že boj proti nemu je jedným z našich hlavných cieľov; upozorňuje, že okrem prispôsobenia vzdelávacích systémov treba zaviesť osobitné opatrenia pre tých, ktorí majú najväčšie ťažkosti; pripomína, že sťažie a učňovská príprava by mali viesť k zamestnaniu a že pracovné podmienky a zadané úlohy by mali učňom umožniť, aby si osvojili praktické skúsenosti a príslušné zručnosti potrebné pre vstup na trh práce; je presvedčený, že zapojenie regionálnych a miestnych verejných a súkromných zainteresovaných strán do navrhovania a vykonávania príslušného súboru politík má zásadný význam v boji proti nezamestnanosti mladých ľudí;
47. vyzýva členské štáty, aby zaviedli opatrenia na uľahčenie prechodu mladých ľudí zo školy do práce, a to aj zabezpečením kvalitných sťaží a učňovskej prípravy, poskytnutím jasne vymedzených práv mladým ľuďom, ktoré zahŕňajú prístup k sociálnej ochrane, písomné a záväzné zmluvy a spravodlivú odmenu, s cieľom zabezpečiť, aby mladí ľudia neboli diskriminovaní pri vstupe na trh práce, a primeraným informovaním študentov o budúcich príležitostiach na trhu práce;
48. zdôrazňuje, že miery nezamestnanosti sa zreteľne znižujú, keď úroveň dosiahnutého vzdelania stúpa, a že je preto nevyhnutné podporovať príležitosti vyššieho vzdelávania pre mladých ľudí v EÚ a investovať do týchto príležitostí;
49. poukazuje však na to, že vzdelávanie by nemalo poskytovať len zručnosti a kompetencie dôležité pre potreby trhu práce, ale tiež prispievať k osobnému rozvoju a rastu mladých ľudí s cieľom vytvoriť z nich aktívnych a zodpovedných občanov; zdôrazňuje preto potrebu občianskeho vzdelávania v celom vzdelávacom systéme, a to vo formálnom aj neformálnom;
50. vyzýva členské štáty, aby poskytovali možnosti dvojitej kariéry mladým ľuďom s talentom v oblasti športu, aby mohli tento športový talent rozvíjať a zároveň sa naďalej vzdelávať;
51. zdôrazňuje, že je potrebné zahrnúť prvky výučby v oblasti podnikania do všetkých úrovní a všetkých foriem vzdelávania a odbornej prípravy, pretože včasné vštepovanie podnikateľského ducha mladým ľuďom predstavuje účinný spôsob boja proti nezamestnanosti mladých; v tejto súvislosti naliehavo žiada o aktívny dialóg a spoluprácu medzi akademickou obcou a podnikmi s cieľom vytvárať vzdelávacie programy, vďaka ktorým mladí ľudia získajú požadované zručnosti a kompetencie; ďalej zdôrazňuje potrebu presadzovať a upevňovať politiky na podporu podnikania mladých ľudí, najmä v kultúrnom a kreatívnom sektore a v oblasti športu, s cieľom vytvárať isté a kvalitné pracovné miesta a posilňovať sociálny rozvoj a súdržnosť komunit; zdôrazňuje tiež potenciál dobrovoľníckej práce pre získavanie zručností, posilňovanie osobného rozvoja a poskytovanie možností pre mladých ľudí nájsť si zamestnanie;
52. poukazuje na to, že podnikanie si vyžaduje rozvoj prierezových zručností, ako sú tvorivosť, kritické myslenie, tímová práca a iniciatívnosť, ktoré prispievajú k osobnému aj profesionálnemu rozvoju mladých ľudí a uľahčujú im vstup na trh práce; domnieva sa, že je preto potrebné uľahčovať a podporovať zapojenie podnikateľov do vzdelávacieho

procesu;

53. zdôrazňuje, že je dôležité viac investovať do začínajúcich podnikov a mladých ľudí, ktorí začínajú podnikat', a uľahčiť im prístup k počiatočnému kapitálu a skúseným poradenským centráam pre podnikateľov;
54. pripomína, že zamestnanosť a podnikanie predstavujú jednu z ôsmich priorít určených v stratégii EÚ pre mládež (2010 – 2018); zdôrazňuje, že práca s mládežou a neformálne vzdelávanie, najmä v rámci združení mladých podnikateľov a mládežníckych organizácií, ktoré poskytujú mladým ľuďom možnosť rozvíjať inovatívne projekty, získať skúsenosti s podnikaním a nadobudnúť prostriedky a dôveru potrebné na začatie podnikania, zohrávajú kľúčovú úlohu pri rozvoji kreatívneho a inovačného potenciálu mladých ľudí vrátane ich podnikateľského ducha a podnikateľských a občianskych zručností; zdôrazňuje potrebu vytvoriť prostredie, ktoré je priaznivé pre podnikanie a inovatívne začínajúce podniky, v záujme zamestnanosti mladých ľudí v Európe; zdôrazňuje, že treba odstrániť všetky prekážky, ktoré mladým ľuďom bránia v rozvíjaní ich nápadov, potenciálu a názorov;
55. odporúča, aby sa stratégia EÚ pre mládež viac zameriavala na podnikanie ako kľúč k oživeniu hospodárskeho rastu; konštatuje, že v roku 2014 si len jeden z piatich mladých Európanov chcel založiť vlastný podnik a táto myšlienka sa naďalej považuje za ťažko realizovateľnú; zastáva názor, že prioritou by malo byť rozvíjanie podnikateľskej kultúry už v ranom veku, pružnosť pracovných predpisov umožňujúca spojiť prácu a štúdium, duálne vzdelávanie a prístup k financovaniu;
56. pripomína, že kreatívne odvetvia patria medzi najpodnikavejšie a rýchlo rastúce sektory a že kreatívne vzdelávanie rozvíja prenosné zručnosti, ako sú kreatívne myslenie, schopnosť riešiť problémy, tímová práca a vynaliezavosť; uznáva skutočnosť, že umelecké odvetvia a mediálne sektory sú mimoriadne prítiažlivé pre mladých ľudí;
57. zdôrazňuje dôležitosť sociálneho podnikania ako hnacej sily inovácie, sociálneho rozvoja a zamestnanosti, a preto vyzýva EÚ a členské štáty, aby ho viac podporovali a posilňovali jeho úlohu;
58. nabáda členské štáty, aby prijali opatrenia na stimuláciu podnikania tým, že vytvoria priaznivejšie prostredie pre podnikateľov a začínajúce podniky, ktoré umožní zakladanie začínajúcich podnikov, napríklad systémy a opatrenia na jednoduché poskytovanie úverov bankami, zjednodušenú právnu reguláciu a systémy daňových úľav a opatrenia umožňujúce mladým ľuďom rozvíjať vlastné podnikateľské nápady; obhajuje vyučovacie metódy, ktoré podporujú podnikateľské a kreatívne myslenie a prijímanie absolventov ako mladých podnikateľov;
59. zdôrazňuje, že na riešenie problému nezamestnanosti mládeže potrebujú členské štáty pracovníkov, ktorí sú primerane vyškolení v oblasti profesijného poradenstva a majú znalosti o možnostiach akademického a odborného vzdelávania, ako aj vedomosti o súčasnej situácii na trhu práce, pravdepodobnom vývoji v členských štátoch a nových odvetviach ich hospodárstva;
60. nabáda členské štáty, aby podporovali mladých ľudí v začiatkoch ich samostatného života a pri zakladaní vlastných rodín, a to prostredníctvom príspevkov na bývanie, preferenčných režimov a zníženia dane z príjmu fyzických osôb, a aby poskytovali

študentom preferenčné pôžičky;

61. zdôrazňuje význam vzájomného uznávania a potvrdzovania zručností, kompetencií a znalostí nadobudnutých prostredníctvom informálneho učenia, neformálneho vzdelávania a celoživotného vzdelávania, pretože ich potvrdzovanie je zásadné pre zviditeľnenie a zhodnotenie rozmanitého a bohatého vzdelávania jednotlivcov, najmä tých, ktorí majú menej príležitostí; poukazuje na to, že potvrdzovanie zručností prispieva k zlepšeniu prístupu k formálnemu vzdelávaniu a novým pracovným príležitostiam, pričom posilňuje sebaúctu a motiváciu učiť sa, rozvíjanie hodnôt, schopností a zručností mladých ľudí, ako aj učenie o občianstve a demokratickej účasti na všetkých úrovniach; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o vytvorenie komplexných mechanizmov potvrdzovania do roku 2018, ako sa požaduje v odporúčaní Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými kľúčovými zainteresovanými stranami vrátane mládežníckych organizácií;
62. zdôrazňuje dôležitosť informálneho učenia a formálneho a neformálneho vzdelávania, a to aj v rámci činností združení, pre rozvoj hodnôt, schopností a zručností mladých ľudí, ako aj pre vzdelávanie v oblasti občianstva a demokratickej účasti; upozorňuje na škálu možností a modelov odbornej prípravy, ktoré sú k dispozícii v členských štátoch, a najmä na duálne vzdelávanie, ktoré môže uľahčiť prechod zo vzdelávania alebo odbornej prípravy do zamestnania; podporuje zavádzanie celoživotného vzdelávania; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili jednotné, platné celoeurópske uznávanie zručností a kompetencií nadobudnutých prostredníctvom informálneho učenia a formálneho a neformálneho vzdelávania a stáží s cieľom preklenúť priepasť medzi nedostatkom zručností a nesúlalom medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, ktorý možno pozorovať na európskom trhu práce, a aby poskytovali podporu pre takéto činnosti v rámci príslušných programov EÚ; žiada tiež, aby sa v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP) kládol väčší dôraz na jazyky, najmä jazyky susedných krajín, s cieľom posilniť postavenie a zamestnateľnosť dotknutých študentov na cezhraničnom trhu práce;
63. konštatuje, že vzhľadom na súčasnú vlnu digitalizácie a nové trendy na trhu práce sa čoraz viac mladých ľudí stretáva s novými formami zamestnávania, ktoré sa vyznačujú vyvážením flexibility a istoty; zdôrazňuje význam primeraného vzdelávania pre mladých ľudí, ktoré je zamerané na zdôraznenie úlohy mechanizmov sociálnej ochrany v kariérom raste;
64. domnieva sa, že včasné zásahy a aktívne politiky v oblasti trhu práce predstavujú posun od riešenia príznakov viacgeneračného nedostatku smerom k rozpoznávaniu a riadeniu rizík už v skoršej fáze života s cieľom zabrániť nezamestnanosti a uľahčiť reintegráciu; osobitne upozorňuje na situáciu osôb, ktoré sú najviac vytláčané na okraj spoločnosti a najviac ohrozené nezamestnanosťou;
65. vyzdvihuje význam otvorených a nízkoprahových programov pre prácu s mládežou z menej podnetného prostredia;
66. zdôrazňuje, že pre celoživotné vzdelávanie a zlepšovanie príležitostí na vzdelávanie a zamestnávanie mladých ľudí je dôležité zabezpečiť vzájomné cezhraničné uznávanie a zlučiteľnosť kvalifikácií a akademických titulov s cieľom posilniť systém zabezpečenia kvality; požaduje, aby sa vzájomné cezhraničné uznávanie kvalifikácií a titulov neustále

rozširovalo, vyhodnocovalo a prispôbovalo meniacim sa požiadavkám v oblasti odbornej prípravy, a poznamenáva, že by sa to malo zabezpečiť na európskej úrovni vo všetkých krajinách, ktoré sa stali súčasťou európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a ktoré sú uvedené v európskom kvalifikačnom rámci;

67. v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitú úlohu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, ako aj zapájania do športových a dobrovoľníckych činností, pri podnecovaní rozvoja občianskych, sociálnych a medzikultúrnych kompetencií a zručností; zdôrazňuje, že niektoré krajiny dosiahli značný pokrok pri vypracúvaní príslušného právneho rámca, zatiaľ čo iné majú ťažkosti pri vytváraní komplexných stratégií potvrdzovania; zdôrazňuje preto potrebu rozvíjať komplexné stratégie, aby sa umožnilo potvrdzovanie;
68. zdôrazňuje význam riešenia nedostatku zručností a nesúlady medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami podporou a uľahčením mobility študentov a učiteľov prostredníctvom lepšieho využitia všetkých nástrojov a programov EÚ; poukazuje na to, že mobilita vo vzdelávaní predstavuje zásadnú výhodu pri vstupe na trh práce; zdôrazňuje potrebu zavedenia opatrení zameraných na zabezpečenie koordinácie, doplnkovosti a súdržnosti medzi štrukturálnymi fondmi pre mobilitu vrátane Európskeho sociálneho fondu (ESF) a ďalších programov, ako je Erasmus +; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitú úlohu programov mobility, ako je Erasmus +, pri podpore rozvoja horizontálnych zručností a kompetencií a medzikultúrnych výmenách medzi mladými ľuďmi; víta zmeny vykonané na webovej stránke Panoráma zručností EÚ;
69. zdôrazňuje potrebu posilniť úlohu programu Erasmus pre mladých podnikateľov, aby sa dosiahla dlhodobá kvalitná zamestnanosť; zastáva názor, že na plné využitie potenciálu mladých ľudí je potrebné zabezpečiť pracovnú mobilitu; konštatuje, že v súčasnosti je v EÚ zamestnaných 217,7 milióna osôb, z ktorých 7,5 milióna (3,1 %) pracuje v inom členskom štáte; konštatuje tiež, že podľa prieskumov EÚ je v prípade mladých ľudí väčšia pravdepodobnosť, že budú mobilní a že sa domov vrátia s novými zručnosťami a kvalifikáciou;
70. vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom podpory programu Erasmus pre učňov rozvíjala a podporovala mobilitu študentov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
71. vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využili súčasnú reformu siete EURES na podporu pracovnej mobility mládeže v rámci EÚ vrátane mobility v oblasti učňovskej prípravy a stáží; vyzýva členské štáty, aby pravidelne aktualizovali voľné pracovné miesta a životopisy; vyzýva Komisiu, aby zlepšila zosúladzovanie ponúkaných a požadovaných pracovných miest v rámci siete EURES s cieľom zabezpečiť, že mladí ľudia dostanú primerané a kvalitné pracovné ponuky v súlade s ich životopisom;
72. nabáda členské štáty, aby v koordinácii s miestnymi a regionálnymi hospodárskymi subjektmi po výmene najlepších postupov a v súlade so špecifickou povahou každého vzdelávacieho systému zaviedli kvalitné systémy duálneho vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom prekonať existujúci a budúci nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami;
73. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zaviedli inovatívne a pružné granty na podporu talentu a umeleckých a športových schopností v oblasti kultúry, vzdelávania a odbornej prípravy; podporuje tie členské štáty, ktoré sa snažia zaviesť štipendijné programy pre

študentov s preukázateľnými vzdelávacími, športovými a umeleckými schopnosťami;

74. poznamenáva, že predčasné ukončenie školskej dochádzky a študenti, ktorí opúšťajú školu bez kvalifikácie, patria k najväčším výzvam našich spoločností, pretože vedú k neistej existencii a sociálnemu vylúčeniu, a že ich riešenie musí byť jedným z našich hlavných cieľov; poukazuje na to, že mobilita, prispôsobenie vzdelávacích systémov a vykonávanie individualizovaných opatrení môže byť zdrojom riešení pre najviac znevýhodnené osoby, s cieľom znížiť mieru predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy;
75. zdôrazňuje potrebu vytvoriť taký typ študentskej zmluvy, ktorá umožní študentom univerzít a odbornej prípravy zladit' štúdium s prácou, pokiaľ možno v podnikoch pôsobiacich v oblasti ich odbornej prípravy, so zárukou, že dokončia začaté štúdium;
76. upozorňuje na potrebu pokračovať v úsilí o znižovanie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky a podporovať vzdelávanie znevýhodnených mladých ľudí;
77. poznamenáva, že hoci sa nezamestnanosť mladých ľudí vo väčšine členských štátov znížila po tom, čo v roku 2013 dosiahla vrchol, naďalej predstavuje vážny problém v EÚ, pričom približne 8 miliónov mladých Európanov si nedokáže nájsť prácu a podiel tých, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní alebo nedobrovoľne pracujú na čiastočný úväzok či ako stážisti, zostáva vysoký;

Finančné zdroje

78. zdôrazňuje význam strategických investícií aj z európskych štrukturálnych a investičných fondov, najmä Európskeho sociálneho fondu, pre regionálny rozvoj, konkurencieschopnosť a vytváranie kvalitných stáží, učňovskej prípravy a udržateľných pracovných miest; berie na vedomie, že osobitná pozornosť by sa mala venovať mladým ľuďom, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (tzv. NEET);
79. poznamenáva, že programové obdobie 2014 – 2020 sa začalo s niekoľkomesačným oneskorením a prvé hodnotenie politík Únie v tomto období, najmä politík v oblasti mládeže, nemôže byť úplne reprezentatívne, pokiaľ ide o ich skutočný dosah;
80. poukazuje na to, že podľa odhadov Dvora audítorov miera chybovosti pri transakciách v rámci programu celoživotného vzdelávania (PCŽV) a programu Mládež v akcii (YiA) bola v predchádzajúcom programovom období vyše 4 %; očakáva od Komisie, že pri vykonávaní programu Erasmus + tieto chyby odstráni;
81. berie na vedomie skutočnosť, že v roku 2013 miera plnenia rozpočtu v prípade programov na obdobie 2007 – 2013, najmä PCŽV, programu Kultúra, programu MEDIA a programu YiA, bola 100 %; domnieva sa však, že samotná miera plnenia nie je významným ukazovateľom účinnosti programov, ktorým by bolo možné posudzovať ich úspech;
82. je znepokojený tým, že na konci roka 2013 nesúlad medzi schválenými viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami spôsobil nedostatok platieb (napríklad v prípade programu Erasmus + vo výške 202 miliónov EUR), čo malo nepriaznivý vplyv na nasledujúci rok; žiada Komisiu, aby zabezpečila, že sa táto situácia nezopakuje v súvislosti s novými programami;

83. pripomína, že zdráhavosť mladých ľudí zakladať podniky prispieva aj k pomalému tempu hospodárskeho rastu v Európe, a preto považuje za nevyhnutné poskytovať mladým ľuďom pri zakladaní vlastných podnikov podporu;
84. víta skutočnosť, že z Európskeho sociálneho fondu (ESF) a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí (YEI) sa v novom programovom období vyčlenilo vyše 12,4 miliardy EUR na boj proti nezamestnanosti mladých ľudí;
85. konštatuje s uspokojením, že v roku 2014 sa na činnostiach financovaných z YEI zúčastnilo 110 300 nezamestnaných mladých ľudí; víta skutočnosť, že hlavy štátov a predsedovia vlád EÚ sa rozhodli vyčleniť 6,4 miliardy EUR prostredníctvom fondov Únie (3,2 miliardy EUR z ESF a 3,2 miliardy EUR z nového rozpočtového riadka) na záruku pre mladých ľudí (YG); zdôrazňuje však, že v niektorých členských štátoch stále pretrvávajú ťažkosti pri vykonávaní záruky pre mladých ľudí a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí;
86. vyzýva EÚ a členské štáty na zintenzívnenie úsilia s cieľom zaistiť, aby sa učňovská príprava a stáže nevyužívali ako formy neistej práce a nenahrádzali skutočné pracovné miesta a aby bola zaručená potrebná pracovnoprávna ochrana vrátane odmeny a iných finančných nárokov;
87. vyzýva na prijatie cielených a zjednodušených opatrení s cieľom zlepšiť schopnosť členských štátov využiť dostupné financovanie prostredníctvom európskych štrukturálnych fondov, Európskeho sociálneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, európskeho Kohézneho fondu, Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI), iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, iniciatívy Mládež v pohybe, programu „Tvoje prvé pracovné miesto EURES“, programu Horizont 2020 a programov a činností v oblasti občianstva;
88. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zjednodušili administratívne postupy na udelenie finančných zdrojov mládežníckym organizáciám, pretože tie často nemajú kapacitu na zvládanie zložitých postupov podávania žiadostí, keď žiadajú o podporu z rôznych programov EÚ;
89. nabáda členské štáty, aby v plnej miere využívali program Erasmus+ prostredníctvom lepšieho zamerania na osoby na všetkých stupňoch vzdelávania s cieľom zlepšiť vyhliadky mladých ľudí, pokiaľ ide o zamestnanosť, a podporiť cezhraničnú kariérnu a pracovnú mobilitu za spravodlivých podmienok; podporuje medzikultúrne učenie, európske občianstvo a vzdelávanie mladých ľudí v oblasti demokracie a hodnôt a vyzýva preto Komisiu, aby pri vykonávaní hodnotenia v polovici trvania našla a odstránila prekážky vo financovaní, ktoré sťažujú dosiahnutie týchto cieľov, aby program Erasmus+ mohol byť v tejto oblasti účinnejší;
90. víta skutočnosť, že program Erasmus prekročil hranicu troch miliónov študentov; konštatuje, že tento hlavný program Únie dosahuje od svojho vzniku nepretržité úspechy, a je presvedčený, že je dôležité, aby naďalej získaval podporu;
91. vyjadruje poľutovanie nad tým, že počty vyslaných a prijatých študentov v rámci programu Erasmus sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia; odporúča, aby sa viedli dôraznejšie informačné kampane a zjednodušili pravidlá;

92. pripomína členským štátom, že by sa mali zaviazat' k rozšíreniu vnútroštátneho financovania dopĺňajúceho rozpočtové prostriedky z ESF a YEI s cieľom zabezpečiť potrebné zvýšenie zamestnanosti mladých ľudí; okrem toho považuje za nevyhnutné, aby využívané nástroje a udeľované granty umožňovali dôstojný život; požaduje preto, aby sa úroveň grantov posudzovala na základe skutočných životných nákladov v každom členskom štáte;
93. naliehavo vyzýva členské štáty, aby prijali nevyhnutné opatrenia na zavedenie záruky pre mladých ľudí; požaduje nepretržitú politickú angažovanosť, pokiaľ ide o záruku pre mladých ľudí ako dlhodobú, štrukturálnu reformu, ktorou sa zaručí udržateľné začlenenie do trhu práce prostredníctvom kvalitných ponúk;
94. naliehavo vyzýva členské štáty, aby v plnej miere uplatňovali záruku pre mladých ľudí na základe intenzívnej spolupráce medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, vzdelávacími systémami a službami zamestnanosti; poukazuje na to, že táto záruka by mala byť plne začlenená do národných plánov zamestnanosti, ako aj do plánovania politiky v oblasti mládeže a vzdelávania a všetci mladí ľudia by o nej mali byť v širokom rozsahu informovaní; pripomína, že zapojenie mládežníckych organizácií do propagácie, ako aj do hodnotenia a vykonávania záruky pre mladých ľudí má pre jej úspech rozhodujúci význam;
95. pripomína, že mladé ženy a muži z rôzneho sociálno-ekonomického prostredia sa stretávajú v rozličnom veku s rozdielnymi podmienkami na trhu práce; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby začlenili takéto rodovo špecifické a sociálno-ekonomické hľadisko do návrhu a vykonávania politík v oblasti mládeže a trhu práce, akou je napríklad záruka pre mladých ľudí;
96. domnieva sa, že najmä vysoká miera neistoty zamestnania medzi mladými ľuďmi spolu so starnúcou európskou populáciou predstavujú veľkú výzvu pre udržateľnosť, dostatočnosť a primeranosť dôchodkových systémov a vážne poškodzujú medzigeneračnú solidaritu; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby prijali všetky potrebné opatrenia na to, aby sa zabránilo prinajmenšom zneužívaniu grantov poskytovaných v rámci záruky pre mladých ľudí, a aby uprednostňovali, aspoň pokiaľ ide o zmluvy uzatvorené v rámci záruky pre mladých ľudí, zmluvy, ktoré umožňujú mladým ľuďom platiť príspevky do vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia;
97. nalieha na členské štáty, aby v plnej miere implementovali a monitorovali účinnosť záruky pre mladých ľudí tým, že budú plne využívať finančné prostriedky, ktoré im EÚ poskytla na vykonanie opatrení na podporu zamestnanosti mladých ľudí prostredníctvom integrácie mladých ľudí vrátane osôb so zdravotným postihnutím do trhu práce pomocou zamestnania, učňovskej prípravy alebo stáže do štyroch mesiacov od ukončenia školskej dochádzky alebo straty zamestnania, napríklad vytváraním systémov celoživotného, individuálne zameraného profesijného poradenstva, registračných úradov, informačných stredísk a metód zberu údajov a podporovaním registrácie nezamestnaných s cieľom získať obraz o skutočnej situácii, pokiaľ ide o nezamestnanosť mladých ľudí, ako aj zlepšiť služby poskytované úradmi práce pre mladých uchádzačov o zamestnanie;
98. naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa bezodkladne zaoberali hlavnými faktormi úspechu pri vykonávaní európskej záruky pre mladých ľudí, ako je kvalita a udržateľnosť pracovných ponúk, ďalšie vzdelávanie a odborná príprava, sociálne

začlenenie, synergie s ostatnými oblasťami politiky (týkajúcimi sa vzdelávacích systémov, trhu práce, sociálnych služieb a mládeže) a spolupráca medzi všetkými príslušnými zainteresovanými stranami, s cieľom integrovať mladých ľudí do trhu práce, znížiť mieru nezamestnanosti mladých ľudí a dosiahnuť dlhodobu pozitívny vplyv z hľadiska prevencie sociálneho vylúčenia mladých ľudí a ich vylúčenia z trhu práce v období prechodu zo školy na trh práce;

99. žiada, aby sa rozšírilo zameranie európskej záruky pre mladých ľudí, pokiaľ ide o vzdelávanie a odbornú prípravu mladých nezamestnaných, ktorí sú nekvalifikovaní alebo majú nízku kvalifikáciu, tak aby sa vzťahovala aj na mladých absolventov a osoby, ktoré absolvovali odborné vzdelávanie, ako aj aby sa zvýšila veková hranica záruky pre mladých ľudí z 25 na 29 rokov s cieľom zohľadniť skutočnosť, že mnohí absolventi a ľudia, ktorí vstupujú na trh práce, sú vo veku 25 až 29 rokov;
100. vyzýva členské štáty a regióny, aby si vymieňali osvedčené postupy a učili sa jeden od druhého; poukazuje na to, že je dôležité uskutočniť hodnotenie týkajúce sa vykonávania iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí v rokoch 2014 a 2015 zo strany členských štátov; zdôrazňuje význam strednodobého posúdenia účinnosti záruky pre mladých ľudí so zameraním na jej úspechy, pokiaľ ide o to umožniť mladým ľuďom získať zručnosti a zamestnanie, a význam pokračovania tejto iniciatívy; ďalej poukazuje na to, že zapojenie mládežníckych organizácií do hodnotenia a vykonávania záruky pre mladých ľudí je pre jej úspech kľúčové;
101. s potešením očakáva, že Komisia neskôr v priebehu tohto roka predloží rozsiahlu správu o realizácii záruky pre mladých ľudí;
102. poznamenáva, že správa Dvora audítorov s názvom Záruka EÚ pre mladých ľudí – vykonávanie v členských štátoch, ktorá sa má dokončiť začiatkom roka 2017, poskytne jasnejšie hodnotenie výsledkov programu; domnieva sa, že v správe by mala byť okrem iného zahrnutá analýza efektivity a dlhodobých výsledkov;
103. pripomína Komisii dôležitosť zabezpečenia vysokej úrovne informovanosti mladých ľudí o dostupných programoch a možnostiach účasti, ako aj zaistenia toho, že informácie poskytované o týchto programoch majú vysokú kvalitu, a to s využitím kvantifikovateľných ukazovateľov (ako napríklad reakcia a zapojenie cieľovej skupiny);
104. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uskutočňovali expanzívne hospodárske politiky s väčšou flexibilitou v oblasti verejných investícií do vzdelávania, odbornej prípravy a kvalitnej učňovskej prípravy;
105. naliehavo vyzýva členské štáty, aby investovali viac a neznižovali svoje financovanie z vnútroštátnych rozpočtov pre politiky v oblasti mládeže, umenia, kultúry, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb; ďalej vyzýva členské štáty, aby nasmerovali investície do inkluzívneho vzdelávania, ktoré je reakciou na spoločenské výzvy v záujme zabezpečenia rovnakého prístupu a príležitostí pre všetkých vrátane mladých ľudí z rôznych sociálno-ekonomických prostredí, ako aj pre zraniteľné a znevýhodnené skupiny;
106. odporúča, aby sa do VFR zaradila podpora mladých podnikateľov, aby členské štáty vytvorili národné stratégie na dosiahnutie synergie medzi programom Erasmus+, ESF, iniciatívou na podporu zamestnanosti mladých ľudí a programom Erasmus pre mladých

podnikateľov a tiež aby Komisia poskytla členským štátom jasné usmernenia pre posudzovanie vplyvu;

107. žiada Komisiu, aby zaviedla komplexný systém monitorovania programov pre mládež, ktorý by spájal ukazovatele plánovaných výsledkov, konkrétne výsledky a dlhodobé výstupy;
108. zdôrazňuje, že sa treba zamerať na výkonnosť a výsledky, a vyjadruje potešenie nad tým, že nový regulačný rámec európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na programové obdobie 2014 – 2020 zahŕňa ustanovenia o vykazovaní výsledkov z členských štátov;
109. pripomína, že 68 % rozpočtu ESF sa vynakladá na projekty, v rámci ktorých by mladí ľudia mohli byť jednou z cieľových skupín;
110. zdôrazňuje nutnosť podporovať príspevky na bývanie na pokrytie potrieb, ktoré vznikajú, keď študenti nemôžu absolvovať odborné vzdelávanie alebo vysokoškolské vzdelávanie vo vlastnom meste alebo v mieste bydliska či v okolitých mestách vo vzdialenosti menej ako 50 km;

Účasť na rozhodovaní

111. vyzýva na vytvorenie silnejších partnerstiev medzi mládežníckymi organizáciami a verejnými orgánmi s cieľom posilniť príležitosti na účasť mladých ľudí a ich organizácií na tvorbe politik; považuje úlohu mládežníckych, umeleckých a športových organizácií pri rozvíjaní participatívnych zručností mladých ľudí a zvyšovaní kvality procesu prijímania rozhodnutí za mimoriadne dôležitú, s osobitným ohľadom na to, že mladí ľudia prispievajú k životu spoločnosti a takisto prinášajú riešenia na súčasné výzvy, s ktorými sa vyrovnáva európska spoločnosť; zdôrazňuje jedinečnú úlohu mládežníckych organizácií pri rozvíjaní zmyslu pre občianstvo v súvislosti s uplatňovaním demokratických hodnôt a procesov;
112. zdôrazňuje význam mládežníckych organizácií ako poskytovateľov vzdelávania v oblasti občianstva a demokratických hodnôt, zručností a kompetencií a uznáva ich prínos k zlepšeniu účasti mládeže na demokratických procesoch;
113. zdôrazňuje kľúčový význam informálneho učenia, neformálneho vzdelávania, umenia, športu, dobrovoľníckych činností a spoločenských aktivít pre podporu účasti mladých ľudí a sociálnej súdržnosti ako nástrojov, ktoré môžu mať obrovský vplyv na miestne spoločenstvá a môžu pomôcť pri riešení mnohých spoločenských problémov;
114. vyzýva členské štáty, aby dôsledne rešpektovali zásady inkluzívnosti pri práci s mládežou s osobitným dôrazom na mladých ľudí so zdravotným postihnutím;
115. zdôrazňuje potrebu intenzívne rozvíjať povedomie o občianstve, mediálnej a digitálnej gramotnosti, kritickom myslení a medzikultúrnom porozumení, a to s využitím širokého spektra nástrojov, ktoré sú blízke mladým ľuďom (napr. sociálne siete); zdôrazňuje významnú úlohu takýchto programov a vzdelávania pri predchádzaní radikalizácii mladých ľudí;
116. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zohľadňovali nové formy ekonomickej účasti mladých ľudí, napríklad trend, keď mladí ľudia v rastúcej miere využívajú nástroje

hospodárstva spoločného využívania zdrojov;

117. zdôrazňuje, že by sa mali podporovať dobrovoľnícke politické, sociálne, kultúrne a športové činnosti mladých ľudí na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a mali by sa viac uznávať pre ich hodnotu ako dôležitá forma neformálneho vzdelávania, ktorá prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií pre život a k presadzovaniu hodnôt, ako je spolupráca, solidarity, rovnosť a spravodlivosť; kladie však dôraz na to, že ochotu mladých ľudí zúčastňovať sa na dobrovoľníckych činnostiach nakoniec nemožno považovať za možnú lacnú náhradu za služby, ktoré by mali zaisťovať členské štáty; žiada, aby boli dobrovoľnícke činnosti uznané a plne ocenené alebo potvrdené;
118. vyzýva členské štáty, aby podporovali demokratickú účasť mladých študentov a pomáhali mladým ľuďom, ktorí sú v procese vzdelávania, pri ich účasti na tomto vzdelávaní a pri prispievaní k nemu prostredníctvom ich členstva v študentských organizáciách;
119. zdôrazňuje, že lepšie pochopenie hodnôt EÚ, fungovania EÚ a európskej rozmanitosti je nevyhnutné na podporu účasti na demokracii a aktívneho občianstva mladých ľudí;
120. vyzýva Komisiu, aby čo najviac využívala nové digitálne nástroje a v plnej miere i príležitosti, ktoré ponúkajú sociálne médiá v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, poskytovala cieleň kvalitnú odbornú mediálnu prípravu, ktorá podporuje rozvoj mediálnej gramotnosti a kritického myslenia, a presadzovala a podnecovala účasť mladých ľudí na rozhodovaní, ako aj na občianskom, kultúrnom a spoločenskom živote spoločnosti s cieľom zvýšiť zamestnateľnosť a podporiť podnikanie, inovácie a kultúru; uznáva tiež potenciál digitálnych nástrojov, ktoré treba využívať ako účinný prostriedok na boj proti zastrašovaniu, nenávisťným prejavom a radikalizácii;

o

o o

121. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii a vládam členských štátov.